

การศึกษาปัญหาการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารและครูในโรงเรียน ขนาดเล็กอำเภอนองบัว
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3
Problems of working as a team of administrators and teachers in primary
schools in Nong Bua District, Nakhon Sawan Primary Educational
Service Area Office 3

นางสาววันเพ็ญ พวงประโคน

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ ดร.ธานี เกสทอง

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ตำบลนครสวรรค์ตก อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารและครูใน
โรงเรียนขนาดเล็ก อำเภอนองบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือผู้บริหาร 27 คน ครู 117 คน รวม 144 คน ในโรงเรียนขนาดเล็ก
อำเภอนองบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์เขต 3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
ครั้งนี้เป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ คือ แบบสอบถามปัญหาการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารและครูใน
โรงเรียนขนาดเล็ก อำเภอนองบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์เขต 3 สถิติที่
ใช้ได้แก่ ค่าความถี่ (f) ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ผลการศึกษาพบว่า
ปัญหาการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารและครูในโรงเรียนขนาดเล็ก อำเภอนองบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์เขต 3 โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นราย
ด้านพบว่า ด้านผู้นำทีมมีปัญหาลำดับสูงสุด ด้านการจัดการทีมงานมีปัญหารองลงมาและด้านสมาชิกในทีมมี
ปัญหาลำดับต่ำสุด

คำสำคัญ : ปัญหาการทำงานเป็นทีม

Abstract

This study aimed to study problems of working as a team of administrators and
teachers in primary schools in Nong Bua District, Nakhon Sawan Primary Educational Service
Area Office 3.

The study population consisted of 27 administrators and 117 teachers totaling 144
people in primary schools in Nong Bua District, Nakhon Sawan Primary Educational Service
Area Office 3. The questionnaire for this study was on problems of working as a team of

administrators and teachers in primary schools in Nong Bua District, Nakhon Sawan Primary Educational Service Area Office 3. The statistics used to analyze the data were percentage, median, standard deviation.

The results of the study were as follows: problems of working as a team of administrators and teachers in primary schools in Nong Bua District, Nakhon Sawan Primary Educational Service Area Office 3, overall, were at a moderate level. Considering aspect by aspect it was found that the team leader was the highest problem, management team was the minor problem and the team member was a minimum problem.

Keyword: Problems of working as a team

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ปัจจุบันการทำงานเป็นคณะหรือการทำงานเป็นทีมมีความจำเป็นมาก เพราะงานในปัจจุบันมีความยุ่งยากซับซ้อน และมีปริมาณมาก รวมทั้งความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี การเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรและการแข่งขันในโลกยุคโลกาภิวัตน์ องค์กรต้องเผชิญกับปัญหาที่มีความยุ่งยากซับซ้อนมากขึ้นกว่าเดิม การทำงานคนเดียวหรือบริหารงานคนเดียวยากที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ได้ ดังนั้นการเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กรเพื่อความอยู่รอดและความเจริญก้าวหน้าทัดเทียมองค์กรอื่นนั้นจำเป็นต้องมีระบบการบริหารและการจัดการองค์กรที่ดี ดังที่ Topchik (2007 : 2) ได้กล่าวว่า ทีมเป็นกลุ่มบุคคลที่ต้องการบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ด้วยการทำงานพึ่งพากัน สื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพและตัดสินใจที่มีผลต่อการทำงาน ทีมมีความเป็นอิสระในระดับหนึ่งและพัฒนาขึ้นตอนขึ้นมาเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทั้งทางด้านเทคนิคและทักษะทีม เป็นเครื่องหมายรับประกันคุณภาพอย่างหนึ่งของทีม เพื่อให้ผู้นำหรือผู้บริหารฝึกอบรมวิธีจัดการและนำทีม ทีมมีเป้าหมายหรือจุดมุ่งหมายร่วมกันและมีข้อความพันธกิจที่กล่าวถึงเป้าหมายดังกล่าวอย่างชัดเจน ทีมรู้ว่าผลลัพธ์ที่ต้องการคืออะไร และสามารถวัดความก้าวหน้าตามจุดมุ่งหมาย จุดมุ่งหมายของทีมสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของฝ่าย แผนกหรือองค์กร และสมาชิกมีความเข้าใจอย่างดี พอใจที่จะใช้ความพยายามของตนให้บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์กร

สถานศึกษาเป็นหน่วยงานองค์กรทางการศึกษาหนึ่ง ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงค่อนข้างมากทุกด้าน ทั้งด้านการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอนรวมทั้งคุณลักษณะของผู้เรียน โดยเฉพาะการปฏิรูปการศึกษามีความมุ่งหมายที่จะจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เป็นคนที่มีความสามารถและมีความสุข การดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีพลังและมีประสิทธิภาพจึงจำเป็นต้องมีการกระจายอำนาจ และให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมซึ่งสอดคล้องตามหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ให้มีการจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาของไทยให้มีเอกภาพเชิงนโยบาย และมีความหลากหลายในการปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านบริหารบุคคลและด้านบริหาร

งานทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 : 6) โดยที่กล่าวมานั้นสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีเทคนิคการบริหารจัดการเพื่อให้องค์กรอยู่ได้อย่างมั่นคง เจริญก้าวหน้าและพัฒนาขึ้น อย่างมีประสิทธิภาพองค์ประกอบที่สำคัญที่ขาดเสียไม่ได้เลยคือ ผู้บริหารและบุคลากรในองค์กร (สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์, 2548 : 3) ดังนั้นการดำเนินกิจกรรมให้ประสบความสำเร็จคนทุกคนในองค์กรจะต้องร่วมมือกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครสวรรค์เขต 3 นอกจากการปฏิบัติงานภายในสถานศึกษาตามกลุ่มงานที่ได้รับมอบหมายแล้ว ยังต้องปฏิบัติงานร่วมกับสถานศึกษาอื่นภายในอำเภอนองบัว โดยการปฏิบัติงานร่วมกันกับผู้อื่นทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษานั้นย่อมเกิดปัญหาระหว่างการปฏิบัติงานร่วมกันได้ ปัญหาที่มักเกิดขึ้นจากการทำงานเป็นทีม ได้แก่ ปัญหาความไม่ชัดเจนในบทบาทหน้าที่ของทีมงานทำให้เกิดการทำงานซ้ำซ้อนกันหรือการทำงานไม่ครอบคลุมวัตถุประสงค์ ปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างหัวหน้าทีมกับสมาชิกในทีมหรือระหว่างสมาชิกในทีมด้วยกัน ทำให้เกิดอุปสรรคในการประสานงานหรือการทำงานร่วมกัน ปัญหาการขาดแคลนทางเลือก เนื่องจากสมาชิกในทีมงานคือ ครูในโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนขนาดเล็กมีจำนวนครูน้อยทำให้เกิดปัญหาการกระจายงาน ปัญหาการรับ – ส่งข้อมูลข่าวสารไม่ทั่วถึง ทำให้การประสานงานเกิดความบกพร่องผิดพลาด เป็นต้น

ด้วยเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้น เห็นได้ว่าสถานศึกษาใดที่ดำเนินกิจกรรมต่างๆ อย่างเป็นทีมงานที่ดีจะส่งผลให้การบริหารงานในสถานศึกษาประสบความสำเร็จ ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารและครูโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอนองบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครสวรรค์เขต 3 โดยพิจารณาลักษณะของปัญหาที่เกิดขึ้น จำแนกออกเป็น 3 ด้าน คือ 1) ด้านผู้นำทีม 2) ด้านสมาชิกในทีม และ 3) ด้านการจัดการทีม ซึ่งผลจากการศึกษาในครั้งนี้จะช่วยให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์และสารสนเทศเกี่ยวกับการทำงานเป็นทีมในโรงเรียนขนาดเล็ก สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการในการวางแผน ปรับปรุง พัฒนาการทำงานเป็นทีมให้เหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนอื่นจะส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการงานให้ดียิ่งขึ้นไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาปัญหาการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารและครูในโรงเรียนขนาดเล็ก อำเภอนองบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครสวรรค์ เขต 3

ประโยชน์ของการศึกษา

1. ทราบถึงปัญหาการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารและครูในโรงเรียนขนาดเล็ก อำเภอนองบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครสวรรค์ เขต 3

2. สามารถวางแผนการดำเนินงานของทีมผู้บริหารและครูในโรงเรียนขนาดเล็ก อำเภอนองบัว
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3

ขอบเขตของการศึกษา

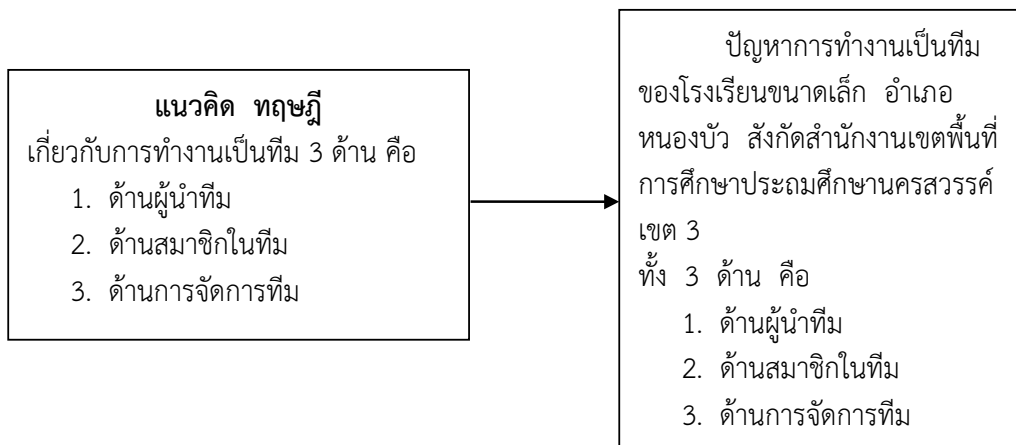
ด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นผู้บริหาร 27 คน ครู 117 คน รวม 144 คน ในโรงเรียนขนาดเล็ก
อำเภอนองบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3

ด้านเนื้อหา

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่าการทำงานเป็นทีม นั้น ต้องขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ ด้านผู้นำทีม ด้านสมาชิกในทีม และด้านการจัดการทีม การบริหารสถานศึกษาถือว่าเป็นหัวใจสำคัญที่จะทำให้สถานศึกษาก้าวหน้าไปอย่างไม่หยุดยั้ง และถือว่าการทำงานเป็นทีมมีความสำคัญอย่างยิ่งที่ผู้บริหารและครูในโรงเรียนจะทำงานได้และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อนำสถานศึกษาสู่มาตรฐานและมีประสิทธิภาพ

โดยผู้ศึกษาได้นำแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมากำหนดกรอบความคิดในการศึกษา เป็นการศึกษาปัญหาการทำงานเป็นทีมโดยศึกษา 3 องค์ประกอบที่สำคัญ คือ องค์ประกอบด้านผู้นำทีม องค์ประกอบด้านสมาชิกในทีม และองค์ประกอบด้านการจัดการทีม ตามแนวคิด ทฤษฎีของ Hodgett (1984 : 125) และณัฐนิภา คุปรัตน์ (2541 : 56)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการศึกษา

วิธีดำเนินการศึกษา

ประเภทของงานวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา โดยมีวิธีดำเนินการดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นผู้บริหาร 27 คน ครู 117 คน รวม 144 คน ในโรงเรียนขนาดเล็ก
อำเภอหนองบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ปัญหาการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารและครูในโรงเรียนขนาดเล็ก

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ
แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง วิทยฐานะ
และประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่ง

ตอนที่ 2 ปัญหาการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารและครูในโรงเรียนขนาดเล็ก อำเภอหนองบัว สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 แบ่งเป็น 3 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านผู้นำทีม 2) ด้าน
สมาชิกในทีม 3) ด้านการจัดการทีม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้ศึกษาจัดทำหนังสือถึงสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ขอให้ออก
หนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนขนาดเล็ก อำเภอหนองบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้ศึกษานำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์จากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ถึงกลุ่มประชากร คือ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนขนาดเล็ก อำเภอ หนองบัว
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 เป็นผู้บริหาร 27 คน ครู 117 คน รวม
144 คน และทำการเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้กลับคืนมาทั้งสิ้น 144 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลโดยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ แล้วจัดระเบียบข้อมูล
แล้วนำมาแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้วิธีการแจกแจง
ความถี่ และค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

2. วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารและครูในโรงเรียน
ขนาดเล็ก อำเภอหนองบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ทั้ง 3 ด้าน

คือ 1) ด้านผู้นำทีม 2) ด้านสมาชิกในทีม 3) ด้านการจัดการทีม โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายด้านและโดยรวม แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

3. นำค่าที่ได้มาแปลความหมายตามเกณฑ์ที่ผู้ศึกษากำหนดตามแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด (2543 : 96)

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาปัญหาการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารและครูในโรงเรียนขนาดเล็ก อำเภอนองบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านผู้นำทีมอยู่ในระดับสูงสุด ด้านการจัดการทีมอยู่ในระดับรองลงมา และด้านสมาชิกในทีม อยู่ในระดับต่ำสุด

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาปัญหาการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารและครูในโรงเรียนขนาดเล็ก อำเภอนองบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 มีประเด็นที่นำมาอภิปรายผลการศึกษา ดังนี้

1. ด้านผู้นำทีมผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้นำทีมมีการเปิดโอกาสให้สมาชิกในทีมได้แสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน และมีทักษะในการจัดองค์การกำหนดบุคคล อำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับผลวิจัยของ อติสร สุภาพคำ (2548 : 45) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาสภาพปัญหาการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ด้านผู้นำกลุ่มในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และยังสอดคล้องกับผลวิจัยของ สมบัติ ล้อจงเฮง (2554 : 24) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาปัญหาการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารและครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ด้านองค์ประกอบที่เป็นผู้นำทีมอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผลการศึกษาพบว่า การสร้างขวัญและกำลังใจให้กับสมาชิกในทีม เพื่อนำทีมไปสู่ความสำเร็จ มีปัญหาอยู่ในระดับสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้นำทีมมุ่งเป้าหมายไปที่การปฏิบัติงานเพื่อให้ประสบผลสำเร็จเพียงอย่างเดียว จนทำให้ขาดการสร้าง ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของสมาชิกในทีม สอดคล้องกับผลวิจัยของ อัยนา เพ็ชรทองคำ (2545 : 59) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาสภาพและปัญหาการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารและครูในโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนที่ได้รับรางวัลพระราชทาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ผลการวิจัยพบว่า สิ่ง que ผู้บริหารและครูในโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนที่ได้รับรางวัลพระราชทาน ส่วนใหญ่ปฏิบัติได้เหมาะสมแล้วคือ การโน้มน้าวครูให้ทำงานเต็มความรู้ความสามารถ ทศนคติในการทำงานและการแสวงหาวิธีทำงานที่ทำให้งานสำเร็จ และส่วนที่ผู้บริหาร

และครูควรปรับปรุงแก้ไข คือ ขวัญและกำลังใจ

2. ด้านสมาชิกในทีม ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสมาชิกในทีมมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันเมื่อสมาชิกในทีมมีปัญหาในการปฏิบัติงานและมีการสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันภายในทีมทำให้สามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับผลวิจัยของ อติศร สุภาพคำ (2548 : 45) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาสภาพปัญหาการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ด้านสมาชิกในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และยังสอดคล้องกับผลวิจัยของ สมบัติ ล้อจงเฮง (2554 : 24) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาปัญหาการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารและครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบด้านการเป็นสมาชิกในทีมอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาระดับต่ำสุดด้านสมาชิกในทีม คือการมีมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสมาชิกในทีมมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นและมีความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับผลวิจัยของ สมบัติ ล้อจงเฮง (2554 : 24) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาปัญหาการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารและครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบด้านสมาชิกในทีม ปัญหาน้อยที่สุด ได้แก่ ปัญหาด้านทักษะในการปฏิบัติงานในโรงเรียนของครูเรื่อง การสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน

3. ด้านการจัดการทีม ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีการกำหนดวัตถุประสงค์และบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบในการทำงานที่ชัดเจน มีการประชุมปรึกษาหารือ การประสานงานและมีความสามัคคีภายในทีม สอดคล้องกับผลวิจัยของ อติศร สุภาพคำ (2548 : 45) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาสภาพปัญหาการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการจัดการในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และยังสอดคล้องกับผลวิจัยของ สมบัติ ล้อจงเฮง (2554 : 24) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาปัญหาการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารและครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ด้านองค์ประกอบการจัดการทีมงาน อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผลการศึกษาพบว่า การกำหนดวัตถุประสงค์และภารกิจของการปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจน อยู่ในระดับต่ำสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีการกำหนดวัตถุประสงค์ของการทำงานที่ชัดเจน กำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละคน ว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร มีการสร้างความเข้าใจ เปิดโอกาสทุกคนมีส่วนร่วมในการเสนอแนะ มีการตัดสินใจร่วมกันและมีการประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับผลวิจัยของ อติศร สุภาพคำ (2548 : 46) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาสภาพปัญหาการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบด้านการจัดการ มีค่าเฉลี่ยของปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ และค่าเฉลี่ยของปัญหาลำดับสูงสุด คือ การกำหนดวัตถุประสงค์ และขอบเขตการทำงานที่ชัดเจนของสถานศึกษา

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในโรงเรียนขนาดเล็ก อำเภอนองบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 ที่มีต่อปัญหาการทำงานเป็นทีม ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อนำผลการศึกษามาจัดลำดับ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความคิดเห็นว่า ด้านสมาชิกในทีม มีปัญหาลำดับสูงสุด ส่วนครูให้ความคิดเห็นว่า ด้านผู้นำทีม มีปัญหาลำดับสูงสุด ในรายด้านผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในโรงเรียนขนาดเล็ก ที่มีต่อปัญหาการทำงานเป็นทีม พบว่าภาพรวมของแต่ละด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อนำผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูภายในด้านเดียวกันมาจัดลำดับ พบว่า 1) ด้านผู้นำทีม ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นว่า การสร้างขวัญและกำลังใจให้กับสมาชิกในทีมเพื่อนำทีมไปสู่ความสำเร็จ มีปัญหาลำดับสูงสุด ครูมีความคิดเห็นว่ ทักษะในการวางแผน กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการปฏิบัติงานได้อย่างชัดเจน มีปัญหาลำดับสูงสุด 2) ด้านสมาชิกในทีม ผู้บริหารสถานศึกษากับครูมีความคิดเห็นว่ ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานทั้งต่อตนเองและผู้อื่น มีปัญหาลำดับสูงสุดเหมือนกัน 3) ด้านการจัดการทีม ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นว่ การจัดรูปแบบการประสานงานที่ดีเพื่อให้เกิดความสามัคคีภายในทีม มีปัญหาลำดับสูงสุด ส่วนครูมีความคิดเห็นว่ การสร้างบรรยากาศที่ดีภายในทีม มีปัญหาลำดับสูงสุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการศึกษาไปใช้

1. ผู้บริหารและครูในโรงเรียนควรมีการสร้างแรงจูงใจ การสร้างขวัญและกำลังใจร่วมกันเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีต่อกันมากยิ่งขึ้น
2. โรงเรียนควรมีการสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานร่วมกัน เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

ควรศึกษาเพื่อหาแนวทางส่งเสริมการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารและครูในโรงเรียนขนาดเล็ก อำเภอนองบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ: กระทรวงฯ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2543). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ณัฐนิภา คุปรัตน์. (2541). แผนพัฒนาวิชาชีพครูของครูสภา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สมบัติ ล้อจงเฮง. (2554). การศึกษาปัญหาการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารและครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต 3. (การศึกษานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์. นครสวรรค์.
- สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์. (2548). ภาวะผู้นำ ทฤษฎีและปฏิบัติ : ศาสตร์ และ ศิลป์สู่ความเป็นผู้นำที่สมบูรณ์ (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: วิรัตน์ เอ็ดดวูเคชั่น.
- อดิศร สุภาพคำ. (2548). การศึกษาสภาพปัญหาการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. พระนครศรีอยุธยา.
- อัยนา เพ็ชรทองคำ. (2545). การศึกษาสภาพและปัญหาการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารและครูในโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนที่ได้รับรางวัลพระราชทาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ.
- Hodgett, F. (1984). *Modern human relations at work*. Japan: CBS College.
- Topchik, G.S. (2007). *The first-time manager's guide to team building*. New York:AMACOM.

การศึกษาปัญหาการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารและครูในโรงเรียน ขนาดเล็กอำเภอนองบัว
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3